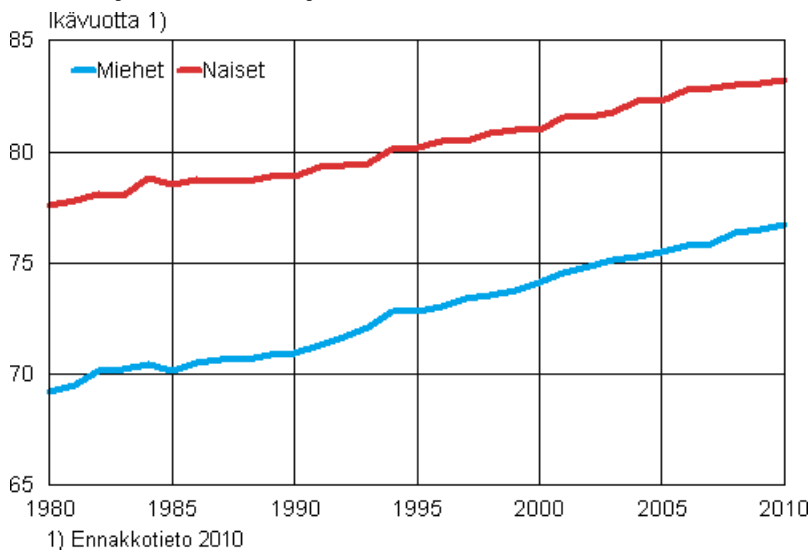


Kuolleet 2010

Kuolemien määrä lisääntyi vuotta aiemmasta

Kuolemien määrä vuonna 2010 oli 50 890, mikä on suurin luku seitsemääntoista vuoteen. Vuonna 2010 kuolemien määrä oli 1 000 suurempi kuin vuonna 2009. Kuolemien määrä lisääntyi miehillä 390 ja naisilla 610 hengellä. Kuolemia on ollut naisilla viimeksi enemmän vuonna 2002. Miehillä kuolemia oli viimeksi enemmän vuonna 1929, jos ei oteta huomioon sotavuosia.

Miesten ja naisten elinajanodote 0-vuotiaana 1980–2010



Alle vuoden ikäisen elinajanodote kasvoi miehillä kuten naisillakin aivan vähän vuonna 2010. Miehillä 0-vuotiaan ennakkollinen elinajanodote oli 76,7 ja naisilla 83,2 vuotta. 0-vuotiaan elinajanodote kertoo vuosien määrän, jonka verran 0-vuotias eläisi kuolleisuuden pysyessä ennallaan. 0-vuotiaiden miesten ja naisten elinajanodotteen kasvu osoittaa, että kuolemien määrän kasvu on aiheutunut iäkkäiden miesten ja naisten määrän kasvusta ja väestön vanhenemisestä eikä kuolleisuuden lisääntymisestä.

Ensimmäisenä ikävuonna kuolleiden määrä vuonna 2010 oli erityisen pieni, 140 lasta. Vuoden 2010 imeväiskuolleiden määrä on alhaisin itsenäisyyden aikana. Imeväiskuolleiden määrä tuhatta elävänä syntynyttä lasta kohti oli 2,3.

Vuosittain kuolleet 2000–2010 sukupuolen mukaan sekä 0-vuotiaana kuolleet 2000–2010

| Vuosi | Yhteensä | Miehet | Naiset | 0-vuotiaat |
|-------|----------|--------|--------|------------|
| 2000 | 49 339 | 24 053 | 25 286 | 213 |
| 2001 | 48 550 | 23 783 | 24 787 | 181 |
| 2002 | 49 418 | 23 992 | 25 426 | 168 |
| 2003 | 48 996 | 23 922 | 25 074 | 176 |
| 2004 | 47 600 | 23 802 | 23 798 | 191 |
| 2005 | 47 928 | 24 057 | 23 871 | 174 |
| 2006 | 48 065 | 24 315 | 23 750 | 167 |
| 2007 | 49 077 | 24 809 | 24 268 | 161 |
| 2008 | 49 094 | 24 457 | 24 637 | 157 |
| 2009 | 49 883 | 25 150 | 24 733 | 158 |
| 2010 | 50 887 | 25 539 | 25 348 | 140 |

Kuolemia oli eniten joulukuussa. Toiseksi eniten kuolemia oli tammikuussa, joka oli yleisin kuolinkuukausi vuotta aiemmin. Vuosina 2005–2008 oli maaliskuu yleisin kuolinkuukausi. Heinäkuun ja elokuun kuolemien määrät olivat viime vuonna suurimmat määrät sotien jälkeen.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

| | |
|--|---|
| Liitetaulukko 1. Kuolleet kuukausittain 2003–2010..... | 4 |
|--|---|

Kuviot

Liitekuviot

| | |
|---|---|
| Liitekuvio 1. Kuolleet ikäryhmittäin sukupuolen mukaan 2010..... | 5 |
| Liitekuvio 2a. Miesten elinajanodote maakunnittain 2008–2010..... | 6 |
| Liitekuvio 2b. Naisten elinajanodote maakunnittain 2008–2010..... | 7 |
| Laatuseloste, kuolleet 2010..... | 8 |

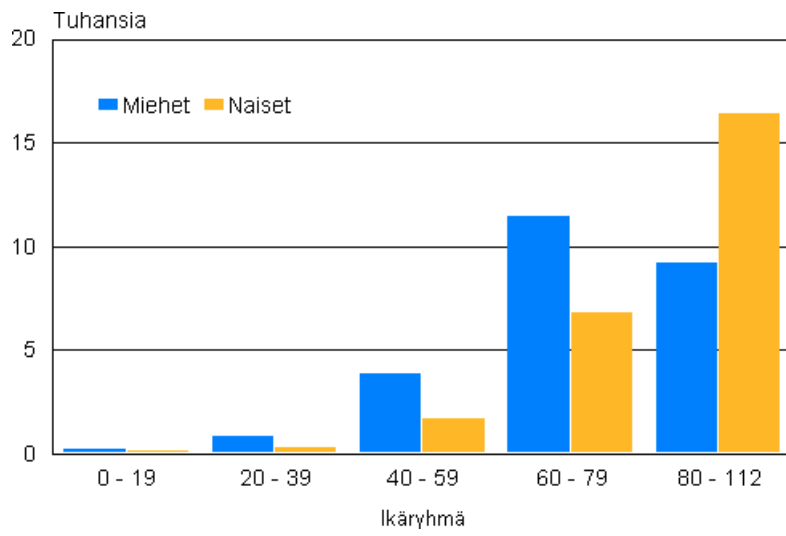
Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Kuolleet kuukausittain 2003–2010

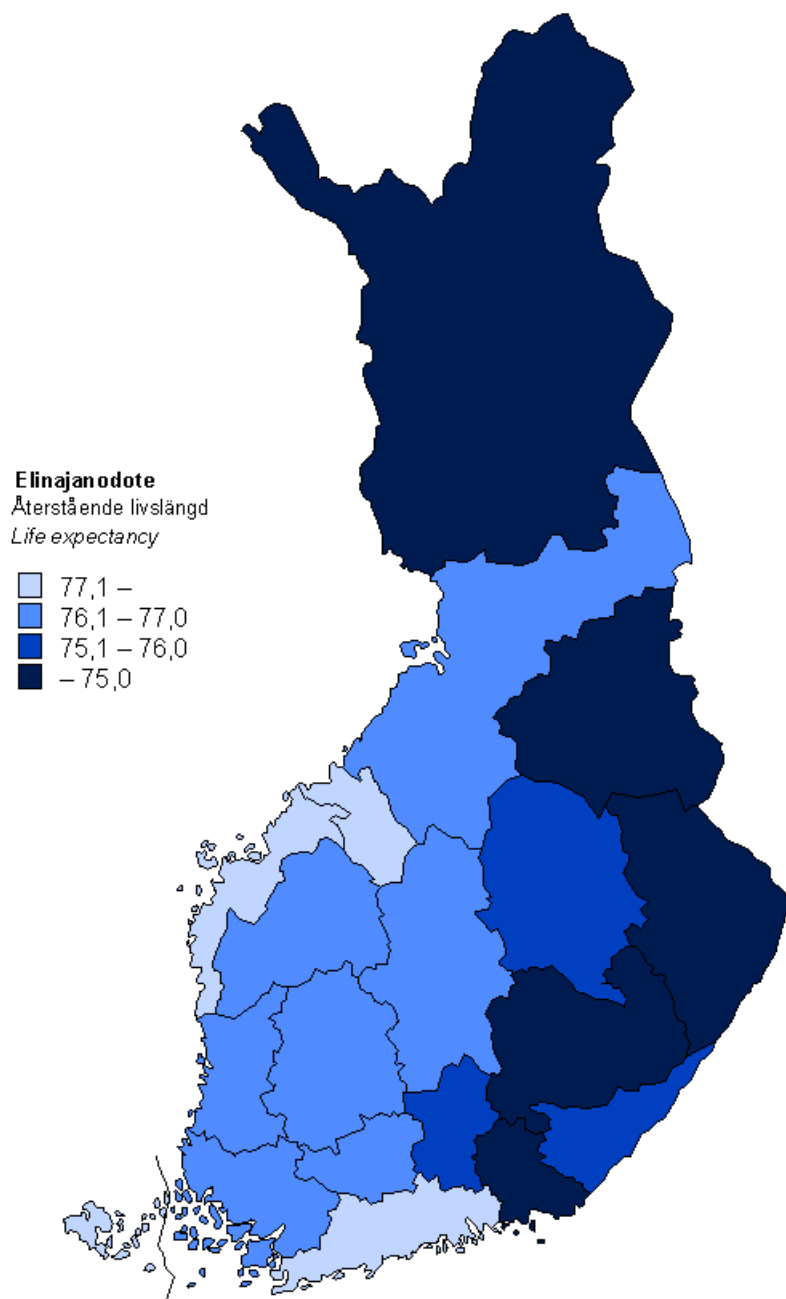
| Kuukausi | Vuosi | | | | | | | |
|------------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|
| | 2003 | 2004 | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2010 |
| Koko vuosi | 48 996 | 47 600 | 47 928 | 48 065 | 49 077 | 49 094 | 49 883 | 50 887 |
| Tammikuu | 4 811 | 4 621 | 4 205 | 4 254 | 4 369 | 4 286 | 4 736 | 4 512 |
| Helmikuu | 3 818 | 3 892 | 3 866 | 3 694 | 4 213 | 4 070 | 4 277 | 4 020 |
| Maaliskuu | 4 092 | 4 085 | 4 598 | 4 306 | 4 820 | 4 659 | 4 597 | 4 503 |
| Huhtikuu | 4 025 | 3 867 | 4 017 | 4 181 | 4 137 | 4 300 | 4 127 | 4 197 |
| Toukokuu | 3 916 | 3 925 | 4 160 | 4 025 | 3 974 | 4 067 | 4 118 | 4 195 |
| Kesäkuu | 3 723 | 3 930 | 3 831 | 3 859 | 3 882 | 3 803 | 4 014 | 3 929 |
| Heinäkuu | 3 949 | 3 823 | 3 895 | 3 841 | 3 785 | 3 920 | 3 904 | 4 375 |
| Elokuu | 3 942 | 3 816 | 3 707 | 3 860 | 4 013 | 3 889 | 3 832 | 4 044 |
| Syyskuu | 3 856 | 3 796 | 3 804 | 3 674 | 3 873 | 3 922 | 3 667 | 4 073 |
| Lokakuu | 3 990 | 3 968 | 3 850 | 4 139 | 3 919 | 3 957 | 4 125 | 4 265 |
| Marraskuu | 3 866 | 3 748 | 3 768 | 4 054 | 3 959 | 3 983 | 4 118 | 4 099 |
| Joulukuu | 5 008 | 4 129 | 4 227 | 4 178 | 4 133 | 4 238 | 4 368 | 4 675 |

Liitekuviot

Liitekuvio 1. Kuolleet ikäryhmittäin sukupuolen mukaan 2010

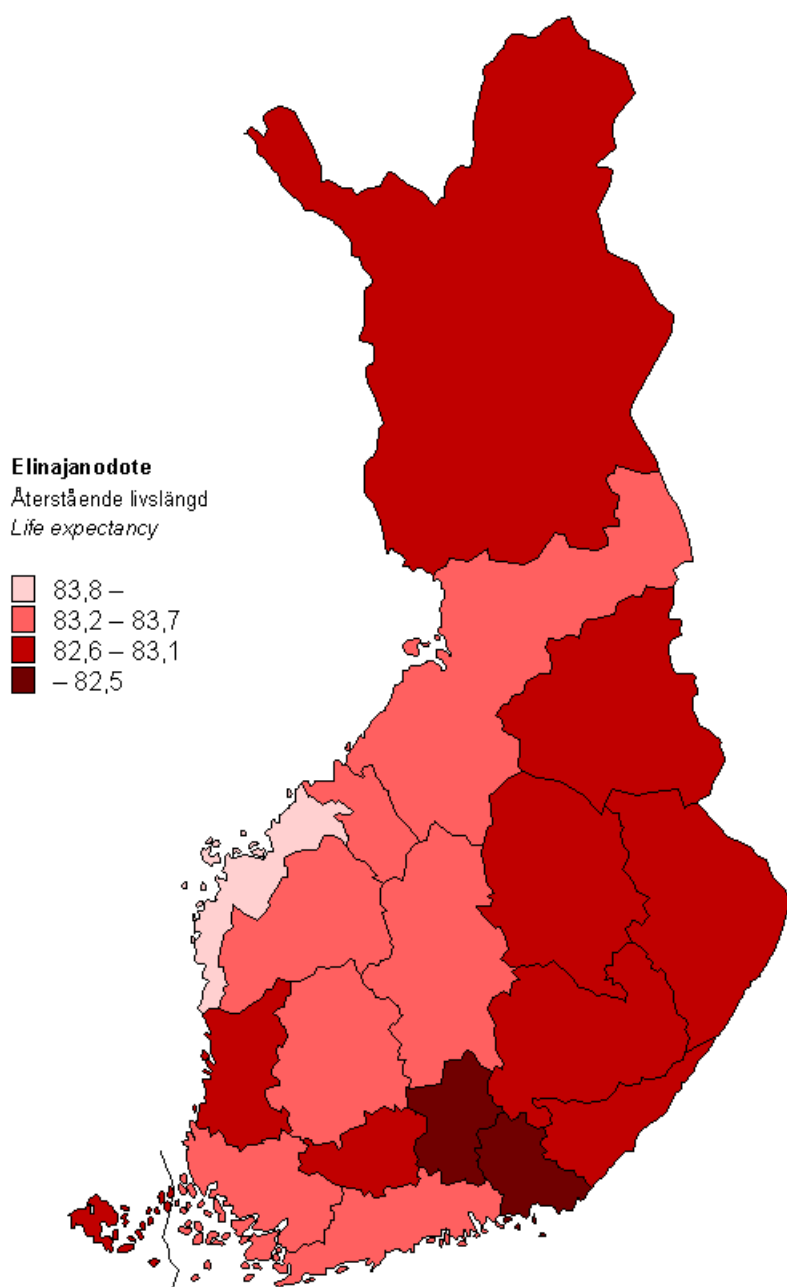


Liitekuvio 2a. Miesten elinajanodote maakunnittain 2008–2010



Aluejako 1.1.2011 – Områdesindelning 1.1.2011 – *Regional division 1.1.2011*

Liitekuvio 2b. Naisten elinajanodote maakunnittain 2008–2010



Aluejako 1.1.2011 – Områdesindelning 1.1.2011 – *Regional division 1.1.2011*

Laatuseloste, kuolleet 2010

1. Tilastotietojen relevanssi

Suomen väestötilasto perustuu Väestörekisterikeskuksen hallitsemasta väestötietojärjestelmästä saataviin tietoihin. Paikalliset väestörekisteriviranomaiset antavat väestötietojärjestelmään jatkuvasti tietoja maassa asuvan väestön keskuudessa tapahtuvista väestömuutoksista. Vuodesta 1975 lähtien Tilastokeskus on saanut väestötiedot Väestörekisterikeskuksesta.

Suomen viimeinen henkikirjoitus on ajankohdalta 1.1.1989. Väestötietojärjestelmään tallennettavat tiedot määrittelee laki väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista (21.8.2009/661). Päättyneen vuoden väestömuutosilmoituksia odotetaan seuraavan tammikuun viimeiseen päivään asti.

Tilastokeskuksen tehtävänä on laatia yhteiskuntaoloja koskevia tilastoja (Laki tilastokeskuksesta 24.1.1992/48). Näihin kuuluvat myös väestötilastot. Tilastokeskuksen työjärjestys määrittää Henkilötilastot väestötilastojen tekijäksi (Tilastokeskuksen työjärjestys, TK-00-1469-10).

Kotikuntalain mukaan henkilön kotikunta ja asuinpaikka merkitään väestötietojärjestelmään. Kotikunta on kunta, jossa henkilö asuu tai se, jota hän pitää kotikuntanaan asumisensa, perhesuhteidensa, toimeentulonsa tai muiden vastaavien seikkojen johdosta tai johon hänellä on em. seikkojen perusteella kiinteä yhteys (Kotikuntalaki 201/1994.) Väestötietojärjestelmässä väestö jaetaan läsnä- ja poissaoleviin. Läsnäolevia ovat kaikki maassa vakinaisesti asuvat henkilöt. He ovat joko Suomen kansalaisia tai ulkomaalaisia. Poissaolevaan väestöön siirretään Suomen kansalainen, joka muuttaessaan on ilmoittanut olevansa vähintään vuoden poissa Suomesta. Poikkeuksen muodostavat ne Suomen kansalaiset, jotka ovat diplomaatteja, kehitysyhteistyössä toimivia yms. (Kotikuntalaki 201/1994). Väestömuutostilastoa laadittaessa on otettu huomioon vain tapahtumahetkellä läsnäolevien väestömuutokset. Henkilön siirtyminen muualta Suomeen luetaan mukaan väestötilastoon, jos hänen muuttoilmoituksella kotipaikakseen ilmoittama asuinpaikka myöhemmin hyväksytään hänen vakinaiseksi asuinpaikakseen.

Kuolleet

Kuolemasta on viipymättä ilmoitettava lääkärille tai poliisille. Terveystieteiden tutkimuskeskityksen tai lääkärin on ilmoitettava tieto kuolemasta väestötietojärjestelmään tai sen ylläpitäjälle. (Laki 1065/2009). Lääkäri kirjoittaa kuolemasta kuolintodistuksen. Jos kuolemansyyn selvittäminen edellyttää ruumiinavausta, oikeuslääkäri laatii kuolintodistuksen avauksesta saatujen tietojen valmistuttua.

Jos lääkärin antamaa lupaa hautaamiseen tai kuolintodistusta ei saada ilman kohtuutonta vaikeutta tai viivästyksiä, poliisi voi antaa, neuvoteltuaan oikeuslääkärin tai lääkärin kanssa, suorittamansa tutkimuksen perusteella vastaavan kuolinselvityksen. Poliisin on viipymättä lähetettävä kuolinselvitys Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitokselle ja sen on viipymättä ilmoitettava tieto henkilön kuolemasta sille maistraatille, jonka toimialueella vainajalla on ollut kotipaikka. (Asetus 1642/2009)

Kuolleisiin on luettu kuuluviksi vuodesta 2005 lähtien myös kuolleeksi julistetut, kun uusi laki kuolleeksi julistamisesta (127/2005) antoi mahdollisuuden tietyissä tilanteissa paljon entistä nopeampaan kuolleeksi julistamisen prosessiin. Kuolleeksi julistamista voidaan hakea välittömästi katoamisen jälkeen, jos henkilö on ollut kadotessaan välittömän hengenvaaran aiheuttaneessa onnettomuudessa. Kadonneen henkilön kuolleeksi julistamista voidaan hakea myös odotusajan jälkeen, jonka pituus vaihtelee yhden ja viiden vuoden välillä tilanteen mukaan. Odotusajan alkamispäivänä pidetään sitä päivää, jolloin henkilö on ollut tietyvästi viimeksi elossa. Kuolleeksi julistamista on haettava siltä tuomioistuimelta, jonka alueella kadonneella oli viimeksi kotikunta. Tuomioistuin tekee myös päätöksen kuolleeksi julistamisesta ja päivästä, jolloin kadonneen henkilön katsotaan kuolleen. Tuomioistuin vie kuolleeksi julistamisen päätöksen tiedot väestötietojärjestelmään, josta Tilastokeskus saa ne käyttöönsä.

Tilastossa erotetaan ensimmäisellä ikävuodella kuolleet 1000 elävänä syntyneestä kohti eli imeväiskuolleisuus omaksi ryhmäksi. Perinataalikuolevuudella tarkoitetaan kuolleenä syntyneiden ja ensimmäisen elinviikon aikana kuolleiden määrää 1 000 syntyneestä kohti. Yleisellä kuolleisuusluvulla tarkoitetaan kuolleiden määrää keskiikäluvun 1 000 henkeä kohden. Ikäryhmittäisellä kuolleisuusluvulla tarkoitetaan tietyn

ikäryhmän kuolleiden määrää saman ikäryhmän keskiväkiluvun tuhatta henkeä kohden. Kuolemanvaaralla jossakin iässä x tarkoitetaan x-vuotiaaksi eläneen henkilön todennäköisyyttä kuolla ikävuoden x aikana.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Suomen väestötilasto perustuu maistraattien ylläpitämään Väestörekisterikeskuksen väestötietojärjestelmään. Maistraatteihin toimitetut tiedot väestönmuutoksista tallennetaan ja viedään päivittäin väestötietojärjestelmään. Lasten kastamisista ja avioliiton solmimisista evankelisluterilaisen kirkon ja ortodoksisen kirkkokunnan seurakunnat toimittavat tiedot oman alueensa maistraatteihin. Tuomioistuimet vievät tiedot väestönmuutoksista tekemistään päätöksistä väestötietojärjestelmään. Ulkomaalaisvirasto tekee päätökset Suomen kansalaisuuden myöntämisestä (Kansalaisuuslaki 359/2003) ja vie tiedot päätöksistä väestötietojärjestelmään. Tilastokeskus saa väestötietojärjestelmästä konekielisessä muodossa väestönmuutostiedot viikoittain.

Tilastokeskus odottaa tietoja tilastovuoden väestönmuutoksista seuraavan vuoden tammikuun loppuun asti. Tämän jälkeen ilmoitetut tiedot tilastovuoden ja edellisten vuosien väestönmuutoksista sisältyvät seuraavan tilastovuoden aineistoon.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Yleisesti ottaen Väestörekisterikeskuksen väestötietojärjestelmää voidaan pitää henkilöiden suhteen erittäin kattavana. Jotta henkilö saa henkilötunnuksen on hänet kirjattava väestötietojärjestelmään. Eläminen Suomessa ilman henkilötunnusta on käytännöllisesti katsoen mahdotonta. Tilapäisesti Suomessa asuvat saavat myös halutessaan henkilötunnuksen. Laillinen työssäkäynti, pankkitilin avaaminen, asioiminen viranomaisten kanssa jne. edellyttää henkilötunnusta. Maastamuuttaneista jää suhteellisen usein tiedot saamatta maastamuuton ilmoittamisen laiminlyönnin vuoksi. Vähintään vuoden mittaiseksi tarkoitettu oleskelu on edellytys Suomen väestöön kirjautumiseen.

Väestötietojärjestelmää on pidetty yllä henkikirjoituksen lakkauttamisen jälkeen vuodesta 1989 pelkästään väestönmuutosilmoituksin. Näiden oikeellisuudesta kertoo väestötietojärjestelmästä tehty osoitteiden luotettavuustutkimus.

Väestörekisterikeskus teettää vuosittain Tilastokeskuksella otantatutkimuksen osoitetietojen oikeellisuudesta. Noin 11 000 hengeltä tiedustellaan, onko heidän osoitteensa väestötietojärjestelmässä oikea. Vuoden 2010 tutkimuksessa vastanneista 99,0 prosentilla tieto oli oikein.

Kunnallisvaalien yhteydessä ulkomaalaisten äänioikeusilmoitusten palautukset paljastavat yleensä noin 1 000 henkeä, jotka ovat muuttaneet maasta ilmoitusta tekemättä ja ovat siten olleet edelleen tilastoituna väestöön. Väestörekisterikeskus poistaa heidät väestötietojärjestelmän maassa asuvasta väestöstä ennen seuraavaa vuodenvaihdetta.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Lopulliset väestönmuutostilastot julkistetaan vuosittain touko-kesäkuussa lukuun ottamatta kuolleena syntyneitä, jotka julkistetaan syyskuussa. Aluejakona on vuodesta 1999 lähtien käytetty seuraavan vuoden ensimmäisen päivän aluejakoa. Näin ollen kunnat, jotka yhdistyvät vuoden ensimmäisenä päivänä on tilastoitu yhteen jo edellisen vuoden viimeisen päivän tilastoihin. Tieto yhdistyneiden kuntien väestönmuutoksista ennen yhdistymistä on saatavilla vuodesta 2003.

Väestönmuutosten ennakkotilasto julkaistaan neljännesvuosittain aina päättynyttä neljännessä seuraavan kuun lopulla. Kuukauden yhteenvetotiedot väestönmuutoksista ovat saatavilla ilmaiseksi aina kolme viikkoa kuukauden päättymisen jälkeen. Kunnittaisia ennakkollisia väestönmuutostietoja on saatavilla maksullisena palveluna kuukausittain.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Väestön ja väestönmuutosten perustiedot on saatavilla sähköisessä muodossa kunnittain tai kuntaa suuremmilla aluejailla Tilastokeskuksen veloittamattomassa tietopalvelussa internetissä.

Maksullisessa sähköisessä tietopalvelussa on saatavilla eritellympää tietoa väestöstä ja väestönmuutoksista mm. kunnan osa-alueittain.

Altika-tietopalvelussa on myös kunnittaisia väestö- ja väestönmuutostietoja vuodesta 1975 lähtien.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Vertailtavissa olevia alueellisia väestönmuutosaikasarjoja on saatavissa maksuttomasti vuodesta 1987 lähtien. Taulukoissa ilmoitetaan aina mitä aluejaotusta on käytetty.

Väestönmuutostietoja syntyneiden, kuolleiden ja avioliiton solmineiden määristä on saatavilla vuodesta 1749 lähtien. Vuodesta 1773 lähtien on tietoja synnyttäneistä äideistä viisivuotiskäryhmittäin ja vuodesta 1936 lähtien kaikista syntyneistä lapsista äidin iän mukaan. Vuoden 1877 tilastouudistuksen myötä kuolleista alettiin keräämään tietoja 1-vuotiskäryhmittäin, joka mahdollisti tarkkojen kuolleisuus- ja elinajan taulujen laskemisen aloittamisen 1880-luvulta alkaen. Em. tilastouudistuksen ansiosta myös maassamuutosta ja avioeroista alettiin kerätä tietoja vuosittain.

Sähköisessä muodossa väestönmuutostietoja on saatavilla Altika-tietopalvelussa vuosittain vuodesta 1975 lähtien. Veloittamattoman Väestö-tietopalvelun väestötietojen aikasarjoista osa alkaa vuodesta 1980 ja osa vuodesta 1987. Koko maan väestönmuutosten aikasarja alkaa vuodesta 1749.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tilastokeskuksen muissa tilastoissa pohjatietona väestön osalta käytetään väestötilaston aineistoa. Näin ollen Tilastokeskuksen eri tilastot täsmäävät väestötietojen suhteen. Kuolemansyytilastojen kuolemien tilaston luvut poikkeavat aivan vähän väestötilaston kuolemien luvuista odotusajan erilaisuuden takia.

Lisätietoja

Matti Saari (09) 1734 3401
Vastaava tilastojohtaja:
Jari Tarkoma
vaesto.tilasto@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi
Lähde: Väestö- ja kuolemansyytilastot. Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute